

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 373/2024 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen sosiaaliturvaleikkausten vaikutuksista neurokirjon henkilöiden työllistymiseen ja siihen liittyvästä seurannasta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Hanna Holopaisen /vihr. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 373/2024 vp:

Miten hallitus aikoo seurata työttömyysturva- ja muiden sosiaaliturvaleikkausten vaikutuksia osatyökykyisten neurokirjon henkilöiden työllisyyteen ja työllisyysasteeseen sekä millaisiin toimenpiteisiin se aikoo tarvittaessa ryhtyä ongelmien korjaamiseksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Pääministeri Orpon hallitusohjelmassa työttömyys- ja sosiaaliturvan toimenpiteiden päävastuu on osoitettu sosiaali- ja terveysministeriölle ja työllistämisen edistämisen toimenpiteet työ- ja elinkeinoministeriölle. Ministeriöt tekevät tiivistä yhteistyötä.

Orpon hallitusohjelman mukaisesti valmistellaan Työkykyinen Suomi 2023–2027 –ohjelmaa. Ohjelma sisältää toimenpiteitä myös osatyökykyisten ja vaikeasti työllistyvien työelämään osallistumisen vahvistamiseksi. Työkykyinen Suomi 2023–2027 koostuu sosiaali- ja terveysministeriön vastuulla olevista kokonaisuuksista ja huomioi myös työ- ja elinkeinoministeriön sekä opetus- ja kulttuuriministeriön työkykyä edistävät ja tukevat toimet.

Valtioneuvosto vahvistaa työ- ja elinkeinoministeriön esittelystä hallituskausittain työllisyyden edistämisen valtakunnalliset tavoitteet, joiden toteutumista työ- ja elinkeinoministeriö seuraa ja arvioi vuosittain. Tavoitteet hallituskauden loppupuolelle ovat valmisteilla ja hyväksytään vuoden 2025 alkupuolella. Yksi valtakunnallisista tavoitteista kohdistuisi matalan työllisyysasteen asiakasryhmien palveluiden painottamiseen.

Sosiaaliturvan sekä sosiaali- ja terveydenhuollon seuranta kuuluvat sosiaali- ja terveysministeriön vastuulle. Sosiaaliturvaleikkausten seuranta ja lainsäädännön yhteisvaikutusten jälkiarviointi kytkeytyvät perusturvan riittävyden lakisääteiseen arviointitoimintaan. Perusturvan riittävyden arviointia tullaan kehittämään tulevina vuosina. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) arvioi vuosittain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä valtakunnallisesti, yhteistyöalueittain ja hyvinvointialueittain. Näkökulmina arvioinnissa ovat mm. palvelujen saatavuus ja yhdenvertaisuus.

YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien yleissopimuksen kansallisen toimeenpanon edistämiseksi kolmas poikkihallinnollinen toimintaohjelma julkaistaan syksyn 2024 aikana. Siinä määritellään muun muassa ne tavoitteet ja toimenpiteet, joilla vammaisten henkilöiden oikeuksien toteutumisen seuranta ja työllistymistä edistetään kuluvalle hallituskaudella.

Uusi vammaispalvelulaki tulee voimaan 1.1.2025 ja sen myötä lain soveltamisalan piiriin voivat tulla aikaisemmat niin kutsutut väliinputoajat, esimerkiksi autismi- ja neurokirjon henkilöt. Kaikkien kohdalla tehdään yksilöllinen palvelutarpeen arviointi. Uusi laki sisältää laajan palveluvalikoiman, joka mahdollistaa yksilöllisten tarpeiden mukaisen palvelukokonaisuuden muodostamisen. Palveluilla voidaan tarvittaessa tukea esimerkiksi työssäkäyntiä.

Työvoimapalvelujen järjestämisvastuu siirtyy kunnille vuoden 2025 alusta lähtien. Työnhakijoiden palvelutarpeiden arvioinnissa ja palvelujen suunnittelussa kunta tekee yhteistyötä mm. hyvinvointialueiden, Kelan, oppilaitosten, järjestöjen ja alueen elinkeinoelämän kanssa. Tarvittaessa työvoimaviranomainen ohjaa työnhakijan työllistymisen monialaisesta tuesta annetun lain (381/2023) mukaiseen työvoimaviranomaisen, hyvinvointialueen ja Kelan yhteistoimintamallin piiriin. Yhteistoimintamallissa viranomaiset suunnittelevat asiakkaan tarpeen mukaiset työvoimapalvelut, sosiaalipalvelut, terveystyöpalvelut ja tarvittaessa Kelan kuntoutuspalvelut työllistymistä edistäväksi kokonaisuudeksi.

Osatyökykyisistä työttömistä työnhakijoista saadaan kuukausittain seurantatietoa TE-hallinnon asiakasrekisteriin perustuvan työnvälitystilaston avulla. Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanetissä voi seurata työllistymistä edistävä toiminnan ja työtoiminnan sekä kehitysvammaisten työtoiminnan indikaattoritietoja. Terveystyö ja hyvinvoinnin laitoksen kansalliset syntymäkohorttitutkimukset 1987 ja 1997 tuottavat tietoa lasten ja nuorten terveyteen ja hyvinvointiin vaikuttavista tekijöistä.

Helsingissä 31.10.2024

Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen